

"Pirineu, el debat pendent", a "30 minuts"

El diumenge 6 de novembre, a TV3 i a les 22.05, "30 minuts" estrenarà la producció pròpia "Pirineu, el debat pendent", un reportatge d' Ignasi Gallart i Joan Torrents, on es visita la Vall d'Aran, el Pallars Sobirà i la Cerdanya per analitzar les seves perspectives de futur ara que el projecte de candidatura de Jocs Olímpics d'hivern ha posat el focus sobre el Pirineu i les seves opcions de desenvolupament.

El projecte de candidatura de Jocs Olímpics d'hivern ha posat el focus sobre el Pirineu, on viu l'1% de la població de Catalunya. Fa anys que aquest territori experimenta una profunda transformació econòmica, amb una dependència del turisme cada cop més gran impulsada, sobretot, per l'esquí.

"Per nosaltres les estacions d'esquí són com la Seat al Baix Llobregat. Per tant, sense les estacions d'esquí el Pirineu patiria molt", assegura Alfons Casamajó, alcalde de Ger, a la Cerdanya.

"L'efecte és que molta gent viu gràcies a això", diu Oriol Eroles, monitor d'esquí i botiguer del Pallars Sobirà. "Hi ha hotelers, la gent que treballa a pistes... Tot això és un ecosistema."

"30 minuts" s'ha centrat en el que passa a la Vall d'Aran, el Pallars Sobirà i la Cerdanya, però la situació es repeteix a totes les comarques de l'Alt Pirineu. El turisme ha anat arraconant les activitats tradicionals de la pagesia.

"Era una comarca agrícola, però els últims anys s'ha girat tot", reflexiona Caterina Solé, del restaurant El Tupí de la Cerdanya. "Ara viu al 100% del turisme i dels serveis. Als pagesos gairebé els has de buscar amb lupa."

"Com pot ser que només un 1% de la població, un 1,5%, ens estem dedicant al sector primari, el sector que ens dona el més bàsic, que és el menjar, oi?", diu Helena Guillén, de la formatgeria Montmelús.

El turisme no ha aconseguit arreglar problemes endèmics del Pirineu com les comunicacions o l'accés als serveis públics, i, en canvi, ha portat nova població a fer feines temporals i ha fet més difícil i car l'accés a l'habitatge.

"El 54% dels habitatges de la Vall d'Aran són de segona o tercera residència, diu la cantant Alidé Sans. "I gran part de la resta són de lloguer turístic, com Airbnb. Per tant, això fa que els nostres preus siguin desorbitats."

Els defensors del model actual saben que l'esquí només porta feina uns mesos i que el canvi climàtic posa en dubte el seu futur a llarg termini. Per això volen atraure més turisme en temporada baixa, més enllà de la neu.

"Jo crec que, al final, el que tots ens estem plantejant, des dels governs a la Vall d'Aran i a tot el Pirineu, és desestacionalitzar", defensa Xavier Ubeira, director comercial de Baqueira-Beret.

"Un lloc on el PIB del turisme és altíssim i la renda és molt baixa diu Júlia Leigh, de Coop d'Era, a Sort "et dona una pista: que tant monocultiu del turisme no és la solució."

El futur del Pirineu dependrà de si s'aposta per tenir més turisme tot l'any o per donar espai a altres sectors econòmics. I aquest és el debat pendent.

Un reportatge de: Ignasi Gallart i Joan Torrents

Imatge: Txus Navarro, Òscar Roger i Bernat Suñé

Producció: Ot Burgaya, Jordi Campàs i Montse Solanich

Muntatge: Marc Escòlies

tv3.cat/30minuts

twitter.com/30minuts

facebook.com/30minuts

Sant Joan Despí, 4 de novembre del 2022